

Evropski anketni vprašalnik o ustanovah – zapori

EFSQ-P

Kratka različica

Januar 2025

Avtorji

Linda Montanari, EUDA

Luis Royuela, EUDA

Liesbeth Vandam, EUDA

Alessandro Pirona, EUDA

Anna Tarjan, Madžarska

Viktor Mravcik, Češka

Begoña Brime, Španija

Caroline Protais, Francija

Ines Kvaternik, Slovenija

Katerina Grohmannova, Češka

Laura Isajeva, Latvija

Lina Jurgelaitiene, Litva

Nadine Berndt, Luksemburg

Ludmila Carapinha, Portugalska

Josefina Mavrou, Ciper

Julien Morel-D'Alreux, Francija

Noelia Llorens, Španija

Rita Cardoso Seixas, Luksemburg

Sonia Papadopoulou, Grčija

Vana Sypsa, Grčija

Els Plettinckx, Belgija

Zahvala

Filipa Alves da Costa, SZO

Carina Ferreira Borges, SZO

Heino Stöver, Nemčija

Mark Johnson, Združeno kraljestvo

Maria Mafalda Castro, Portugalska

Kazalo

Uvod	4
Varstvo podatkov	4
Razdelek 1 – Osnovni podatki.....	5
Razdelek 2 – Razpoložljivost ukrepov v zvezi z drogami	8
Razdelek 3 – Osebje, kakovost storitev in usposabljanje	13
Razdelek 4 – Testiranje na droge.....	16

Uvod

Agencija EUDA že več let opravlja delo na področju drog in zaporov ter je objavila metodološki okvir za spremljanje drog in zaporov v Evropi. Cilj metodološkega okvira je zasnovati metode in orodja za zbiranje in analizo usklajenih podatkov o drogah in zaporih po vsej Evropi. V dokumentu, objavljenem leta 2013, je bilo ugotovljeno, da je treba zasnovati dve orodji za zbiranje podatkov: evropski vprašalnik o uporabi drog med zaporniki (EQDP), namenjen zbiranju epidemioloških podatkov o uporabi drog in težavah, povezanih z drogami, pri tistih, ki so v zadevnem obdobju v zaporu, in evropski anketni vprašalnik o ustanovah – zaporih (EFSQ-P), namenjen zbiranju podatkov o razpoložljivosti in zagotavljanju ukrepov, v zvezi z drogami, v zaporu.

Za izvajanje raziskave o drogah in zaporih je bil objavljen celoten sveženj orodij za spremljanje, vključno z dolgo in kratko različico vprašalnika EQDP ter metodološkimi smernicami za vprašalnik EQDP.

Vprašalnik EFSQ-P temelji na uveljavljenem vprašalniku, ki se uporablja za spremljanje in zbiranje informacij o ukrepih, ki se izvajajo v skupnosti in drugih okoljih ([evropski anketni vprašalnik o ustanovah](#), EFSQ). Zaradi različnih značilnosti zaporov v primerjavi z okolji v skupnosti pa so bile v izvorniku uvedene pomembne spremembe za pripravo vprašalnika EFSQ-P. To je vzorčni vprašalnik za uporabo po vsej Evropi, da se izboljšajo mednarodne primerjave in usklajevanje podatkov. Lahko se uporablja tudi kot podlaga za zagotavljanje podatkov drugim virom, od agencije EUDA do nacionalnih vlad in mednarodnih organizacij (npr. SZO, ZN in drugi).

Tako kot pri vprašalniku EQDP tudi sveženj EFSQ-P vključuje dolgo in kratko različico vprašalnika ter metodološke smernice za podporo zbiranju podatkov o ukrepih v zaporih in izpolnjevanju vprašalnika za vsako vprašanje posebej.

Varstvo podatkov

Vsi pridobljeni osebni podatki ali informacije, ki jih predložijo uporabniki, bodo obdelani v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES. Uredba se nanaša na zaščito posameznikov v zvezi s osebnimi podatki, predloženimi institucijam in organom Evropske unije, in prost pretok takih podatkov.

Razdelek 1 – Osnovni podatki

1. Zapor

a) Identifikacijska koda institucije (ISO 3166-1 numerična oznaka – poštna številka – tri črke imena mesta)	Za vnos besedila kliknite tukaj.
b) Ime institucije	Za vnos besedila kliknite tukaj.
c) Vrsta zapora	
d) Oddelki v zaporu	
Vir podatkov:	

Specifikacije:

za vrsto zapora navedite stopnjo varnosti (visoka, srednja ali nizka), zaprti, odprti ali polodprti režim, ali deluje zaporniška bolnišnica ali katero koli drugo informacijo, ki je morda pomembna za razumevanje značilnosti zapora.

Za zapore z oddelki navedite število in vrsto oddelkov (npr. za ženske, pripor, za mladoletnike itd.), v virih podatkov navedite vire podatkov, navedenih v raziskavi, vključno z registri, upravnimi podatki, mnenji strokovnjakov itd. Navedite, kateri od teh virov so bili uporabljeni v posamezni skupini vprašanj.

Glejte Prilogo I k metodološkim smernicam za numerične oznake po standardu ISO 3166-1 (npr. zapor v ŠPANIJI, MADRIDU: 724-28001-MAD).

2. Kontaktni podatki

a) Datum izpolnitve vprašalnika	Za vnos datuma kliknite tukaj.
b) Naziv službe (služb), za katero(-e) je bil pripravljen vprašalnik	Za vnos besedila kliknite tukaj.
c) Ime osebe, ki je izpolnila vprašalnik	Za vnos besedila kliknite tukaj.
d) Vloga/naziv delovnega mesta osebe, ki je izpolnila vprašalnik	Za vnos besedila kliknite tukaj.
e) E-naslov/telefonska številka zadevne osebe	Za vnos besedila kliknite tukaj.
Vir podatkov:	

Specifikacije: zelo pomembno je, da je za izpolnjevanje vprašalnika na voljo kontaktna oseba.

3. Podatki o zapornikih

a) Število let v zaporu (če je manj kot eno leto, navedite obdobje)	
b) Število razpoložljivih mest v zavodu za prestajanje kazni zopora (povprečna zmogljivost zopora)	Za vnos besedila kliknite tukaj.
c) Število oseb, ki prestajajo zaporno kazen (povprečno dnevno število prebivalcev, vključno z osebami v priporu)	Za vnos besedila kliknite tukaj.
d) Število moških, ki prestajajo zaporno kazen	Za vnos besedila kliknite tukaj.
e) Število žensk, ki prestajajo zaporno kazen	Za vnos besedila kliknite tukaj.
f) Število obsojenih oseb, ki prestajajo zaporno kazen	Za vnos besedila kliknite tukaj.
g) Število pripornikov v zaporu	Za vnos besedila kliknite tukaj.
h) Število državljanov, ki prestajajo zaporno kazen	Za vnos besedila kliknite tukaj.
i) Število tujih državljanov, ki prestajajo zaporno kazen	Za vnos besedila kliknite tukaj.
j) Število oseb, ki živijo v centrih za pridržanje mladoletnikov	Za vnos besedila kliknite tukaj.
k) Število oseb, ki prestajajo zaporno kazen zaradi kaznivih dejanj v zvezi z drogami	Za vnos besedila kliknite tukaj.
l) Število oseb, ki prestajajo zaporno kazen, po starostnih skupinah:	
<18	Za vnos besedila kliknite tukaj.
18-24	Za vnos besedila kliknite tukaj.
25-29	Za vnos besedila kliknite tukaj.
30-34	Za vnos besedila kliknite tukaj.
35-39	Za vnos besedila kliknite tukaj.
40-44	Za vnos besedila kliknite tukaj.
45-49	Za vnos besedila kliknite tukaj.
50-54	Za vnos besedila kliknite tukaj.
55-59	Za vnos besedila kliknite tukaj.
>59	Za vnos besedila kliknite tukaj.
Vir podatkov:	

Specifikacije: osebe, ki prestajajo zaporno kazen, ali osebe, ki jim je v zadevnem letu odvzeta svoboda v zavodu za prestajanje kazni zapora. Upoštevajte tudi zapornike, ki jim je bila izrečena pravnomočna sodba, in tiste brez nje (glejte: Aebi, M. F., in Cocco, E. (2024), [Prisons and prisoners in Europe 2023: key findings of the SPACE I report](#) (Zapori in zaporniki v Evropi leta 2023: ključne ugotovitve iz poročila SPACE I).

Razdelek 2 – Razpoložljivost ukrepov v zvezi z drogami

4. Katere vrste ukrepov se izvajajo v zaporu?

Vrsta ukrepa	Na voljo (Da/Ne/Ni znano/Ni relevantno)	Na voljo v zaporu in/ali zunaj njega (v zaporu/zunaj njega/v zaporu in zunaj njega/ni znano)	Delež posameznikov (odstotek vseh zapornikov, ki prestajajo zaporno kazen v zaporu, v katerem se izvaja ukrep)
a) Zdravniški pregled			
1. Zdravniški pregled, opravljen v 48 urah po prihodu v zapor			
2. Ocena uporabe drog in težav v zvezi z njimi			
b) Razstrupljanje			
1. Farmakološko			
2. Brez drog			
c) Svetovanje o težavah, povezanih z drogami			
1. Individualno svetovanje			
2. Skupinsko svetovanje			
3. Medvrstniška podpora			
4. Drugo (navedite)			
d) Obravnava odvisnosti od drog v zaporu			
1. Enote brez drog brez obravnave			
2. Enote brez drog z obravnavo			
3. Terapevtska skupnost			
4. Drugo (navedite):			

Vrsta ukrepa	Na voljo (Da/Ne/Ni znano/Ni relevantno)	Na voljo v zaporu in/ali zunaj njega (v zaporu/zunaj njega/v zaporu in zunaj njega/ni znano)	Delež posameznikov (odstotek vseh zapornikov, ki prestajajo zaporno kazen v zaporu, v katerem se izvaja ukrep)
e) Zdravljenje z opioidnimi agonisti (brez terapij z opioidnimi agonisti, namenjenih razstrupljanju)			
1. Nadaljevanje zdravljenja z opioidnimi agonisti iz skupnosti			
2. Nadaljevanje zdravljenja z opioidnimi agonisti v skupnosti			
3. Začetek zdravljenja z opioidnimi agonisti v zaporu			
f) Posredovanje pri nalezljivih boleznih			
1. Testiranje na okužbo z virusom HIV			
2. Testiranje na okužbo z virusom HBV			
3. Testiranje na okužbo z virusom HCV			
4. Testiranje na tuberkulozo			
5. Cepljenje proti virusu hepatitisa B			
6. Cepljenje s cepivom BCG proti tuberkulozi			
7. Protiretrovirusno zdravljenje okužbe z virusom HIV			
8. Zdravljenje okužbe z virusom hepatitisa C z zdravili z direktnim delovanjem na viruse			
9. Zdravljenje okužbe z virusom hepatitisa B			
10. Zdravljenje tuberkuloze			

Vrsta ukrepa	Na voljo (Da/Ne/Ni znano/Ni relevantno)	Na voljo v zaporu in/ali zunaj njega (v zaporu/zunaj njega/v zaporu in zunaj njega/ni znano)	Delež posameznikov (odstotek vseh zapornikov, ki prestajajo zaporno kazen v zaporu, v katerem se izvaja ukrep)
11. Zaščita pred virusom HIV			
12. Svetovanje v zvezi z okužbo z virusom HIV/HCV/HBV			
13. Drugo (navedite):			
g) Ukrepi za zmanjševanje škode			
1. Programi razdeljevanja injekcijskih igel in brizg			
2. Dezinfekcijske tablete/belilo			
3. Razdeljevanje drugega sterilnega materiala			
4. Razdeljevanje kondomov			
5. Razdeljevanje lubrikantov			
6. Usposabljanje o varnejšem vbrizgavanju			
7. Varno tetoviranje (usposabljanje in izobraževanje)			
8. Drugo (navedite):			
h) Ukrepi v zvezi z drogami v okviru priprave na izpustitev			
1. Ukrepi za ponovno vključevanje v družbo, vključno z nastanitvijo in zaposlitvijo			
2. Izobraževanje/poklicno usposabljanje			
3. Preprečevanje prevelikega odmerka			

Vrsta ukrepa	Na voljo (Da/Ne/Ni znano/Ni relevantno)	Na voljo v zaporu in/ali zunaj njega (v zaporu/zunaj njega/v zaporu in zunaj njega/ni znano)	Delež posameznikov (odstotek vseh zapornikov, ki prestajajo zaporno kazen v zaporu, v katerem se izvaja ukrep)
4. Svetovanje o preprečevanju prevelikega odmerka			
5. Razdeljevanje naloksona in usposabljanje o njem			
6. Napotitve na zunanje storitve za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog			
7. Povezava z zdravljenjem z opioidnimi agonisti v skupnosti			
8. Povezava z zdravljenjem okužbe z virusom HIV ob izpustu			
9. Povezava z zdravljenjem okužbe z virusom HCV ob izpustu			
10. Povezava z zdravljenjem drugih nalezljivih bolezni (npr. tuberkuloze, okužbe z virusom hepatitisa B) (po potrebi)			
11. Napotitve na zunanje zdravstvene storitve za druge zdravstvene težave (ki niso povezane z drogami)			
12. Napotitve na zunanje socialne službe			
13. Drugo (navedite):			
Vir podatkov			

Specifikacije: opredelitev posameznih ukrepov je vključena v metodološke smernice. Razdeljevanje kondomov ne vključuje razdeljevanja kondomov med obiski družinskih članov/partnerja. Če ukrep ni potreben, navedite Ni relevantno ali Ni znano.

5. Koliko je bilo skupno posameznih oseb, ki so se v referenčnem obdobju (leto) vključili v zdravljenje odvisnosti od drog?

	Število
a) Skupno število oseb, ki so se začele zdraviti v referenčnem obdobju	
b) Od tega število oseb, ki so se v referenčnem obdobju začele zdraviti prvič v življenju	
c) Od tega število oseb, ki so se prvič začele zdraviti v referenčnem obdobju	
d) Če se navede približno število, to označite z zvezdico (*) in pojasnite, kako je bilo to število izračunano.	
Vir podatkov	

Specifikacije: glejte vprašanje 3. Če se referenčno obdobje razlikuje od enega leta, to navedite.

Razdelek 3 – Osebe, kakovost storitev in usposabljanje

8. Kateri zaposleni izvajajo ukrepe v zvezi z drogami v tem zaporu?

	Glavni izvajalec	Dodatni izvajalec	Ukrepi se ne izvajajo
a) Zdravstveni in socialni delavci, zaposleni v upravi za izvrševanje kazenskih sankcij (vključno s strokovnjaki za droge)	☐	☐	☐
b) Osebe v zaporu, zaposlene v upravi za izvrševanje kazenskih sankcij, in sicer za varnostne naloge	☐	☐	☐
c) Osebe, zaposlene pri zunanjih službah za zdravljenje odvisnosti od drog	☐	☐	☐
d) Zdravstveno in socialno osebje, zaposleno v zunanjih službah (razen v službah za zdravljenje odvisnosti od drog) (npr. Ministrstvo za zdravje)	☐	☐	☐
e) Drugo (navedite spodaj)	☐	☐	☐
Vir podatkov			

9. Vrste strokovnjakov, ki se ukvarjajo z zdravljenjem odvisnosti od drog (po abecednem vrstnem redu)

	Število	Od teh: število oseb, ki v zaporu delajo s polnim delovnim časom	Od teh: število zaposlenih v upravi za izvrševanje kazenskih sankcij	Opomba
a) Upravni delavci	b)	c)	d)	e)
a) Zdravniki				
b) Medicinske sestre				
c) Osebe iz vrst vrstnikov				
d) Farmacevti				
e) Psihiatri				
f) Psihologi				

g) Varnostno osebje				
h) Socialni delavci				
i) Prostovoljci		Ni relevantno	Ni relevantno	
j) Skupine za samopomoč		Ni relevantno	Ni relevantno	
k) Drugo (navedite):				
Vir podatkov				

10. Ali zapor upošteva smernice za izvajanje ukrepov v zvezi z drogami?

	Da	Ne
a) Smernice o zdravstveni oskrbi v zaporu		
b) Smernice o zdravljenju odvisnosti od drog v zaporu		
c) Smernice o zdravljenju odvisnosti od drog (ne glede na to, ali se to izvaja v zaporu ali ne)		
d) Drugo (navedite spodaj)		
Vir podatkov (navedite točen vir)		

11. (Če je odgovor pritrdilen) Navedite, kako je to zagotovljeno. Označite vse dejavnosti, ki se izvajajo.

	Da	Ne
a) Notranji nadzor		
b) Zunanji nadzor		
c) Redni sestanki skupine		
d) Drugo (navedite spodaj)		
Vir podatkov		

12. Ali so organizirana usposabljanja o vprašanih, povezanih z drogami?

	Da	Ne
a) Usposabljanje za osebje		
b) Usposabljanje za osebe, ki prestajajo zaporno kazen		
c) Drugo (navedite spodaj)		
Vir podatkov		

13. Navedite podrobnosti o vseh nacionalnih ali lokalnih dokumentih, vključno s sivo literaturo, smernicami, zakonodajnimi dokumenti itd., ki se nanašajo na zagotavljanje kakovosti in usposabljanje za izvajanje ukrepov v zvezi z drogami v zaporih.

Razdelek 4 – Testiranje na droge

14. Ali se v zaporu izvaja testiranje na droge?

	(Da/Ne/Ni relevantno)	Opomba
a) Ali je v vaši državi v zaporih na voljo/dovoljeno testiranje na droge?		
b) Pri vseh osebah ob prihodu v zapor		
c) Pri vseh osebah naključno		
d) Samo ob sumu na uporabo drog		
e) Kot del programa zdravljenja odvisnosti od drog/pomoči pri zdravljenju		
f) Pri vseh osebah ob premestitvi v drug zapor		
g) Pri vseh osebah ob začasni zapustitvi zapora		
h) Pri vseh osebah ob izpustitvi iz zapora		
i) Drugo (navedite):		
Vir podatkov		

Specifikacije: če v vaši državi testiranje na droge v zaporu ni na voljo ali ni dovoljeno, pri vseh naslednjih vprašanjih (od b do i) vpišite Ni relevantno.

15. Če je bilo v referenčnem obdobju (navedite obdobje) opravljeno kakršno koli testiranje na droge

	Število	Referenčno obdobje	Opomba
a) Število oseb, pri katerih je bilo opravljeno testiranje			
b) Število opravljenih testov na droge			
c) Drugo			
Vir podatkov			

Specifikacije: to vprašanje je namenjeno zbiranju informacij o številu opravljenih testiranj in njihovih rezultatih.

16. Če testiranje na droge NI izvedeno v okviru zdravljenja odvisnosti od drog, ali so kakšne kazenske posledice v primeru pozitivnega rezultata testiranja na droge?

	Da/Ne	Opomba
a) Manj zunanjih obiskov		
b) Negativni učinek na kazen (npr. podaljšanje, ni znižanja kazni)		
c) Manj možnosti za kratki dopust		
d) Omejen dostop do drugih privilegijev (navedite)		
e) Dodatni dnevi prestajanja zaporne kazni		
f) Oseba je v izolaciji		
g) Oseba je v bolnišnici		
h) Dodatna pomoč/obravnavava		
i) Drugo (navedite):		
Vir podatkov		

Specifikacije: cilj vprašanja je razumeti možne posledice v primeru pozitivnega rezultata testiranja.